

Republika e Kosovës

Republika Kosovo / Republic of Kosovo

Komuna e Rahovecit / Opština Orahovac / Municipality of Rahovec

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA

KOMUNA E RAHOVECIT - OPŠTINA ORAHOVAC
Drejtoria për Administratë të përgjithshme
Odeljenje za Opštu Upravu

-III- Nr i prot. 1838 Me 09.06 2020
Br. prot. Dt.
RAHOVEC - ORAHOVAC

KORNIZA AFATMESME BUXHETORE (KAB) E KOMUNËS SË RAHOVECIT 2021-2023

Drejtoria për Buxhet dhe Financa

2020

Përmbajtja:

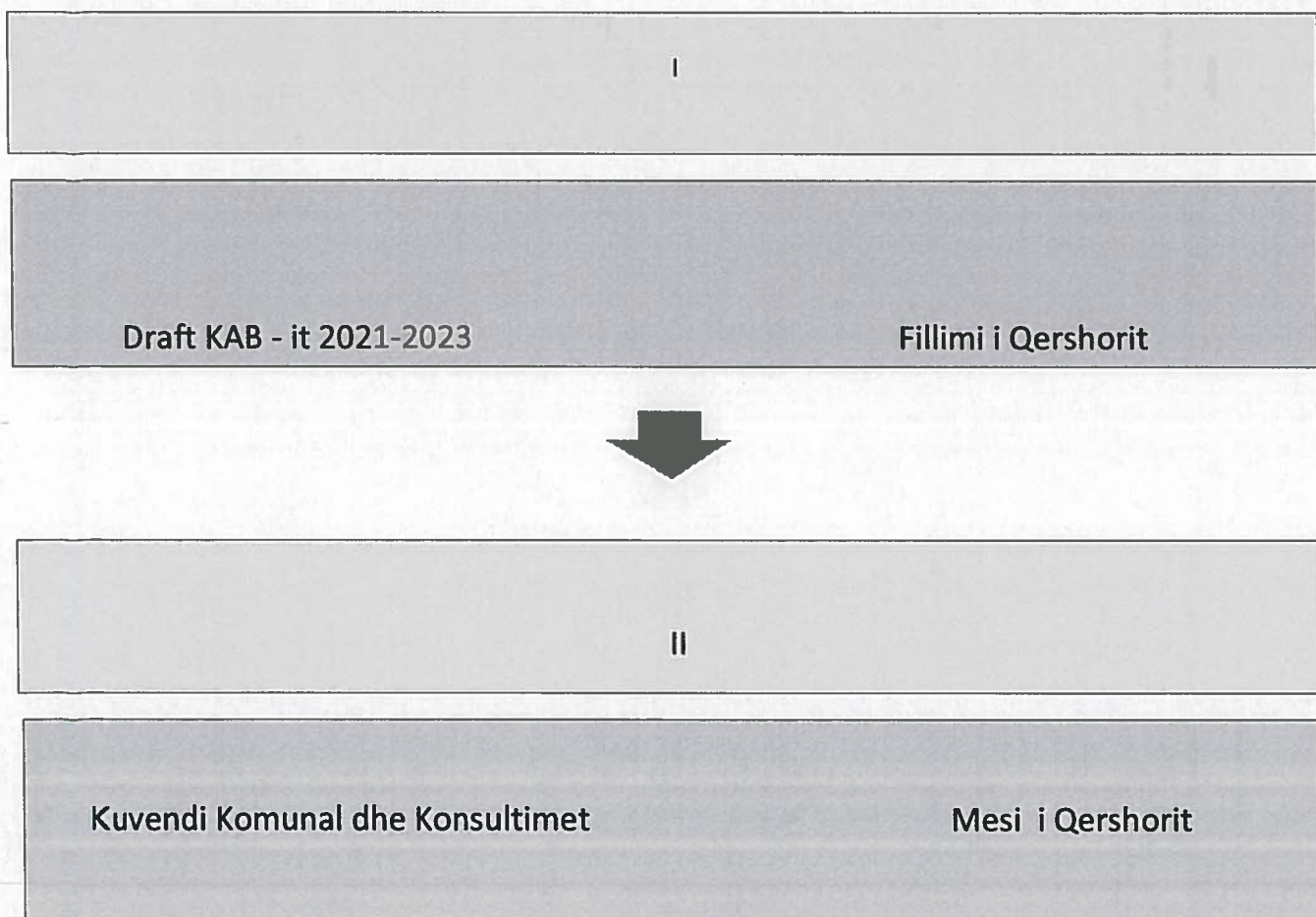
Përmbajtja:	1
I. Hyrje	2
II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme	3
1. Forcimi i ekonomisë komunale me mundësi për të gjithë përmes:.....	4
2. Forcimi i sektorit të bujqësisë	5
3. Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe rritja e cilësisë në arsim.....	6
4. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve	6
8. Përmirësimi dhe mbrojtja e mjedisit, planifikimi urban dhe shërbimet publike komunale	7
9. Përcaktim i përhershëm i yni është:.....	7
10. Rinia, kultura dhe sporti	7
III. Korniza Fiskale Komunale.....	8
3.1 Indikatorët ekonomik komunal.....	8
3.2 Të hyrat komunale dhe parashikimi afatmesëm 2021-2023	10
3.3 Tendencat e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afatmesëm 2021-2023.....	14
3.4 Analiza gjinore	21

I. Hyrje

Korniza Afatmesme Buxhetore KAB që po prezantojmë, është një dokument i cili miratohet në parim çdo vit nga Asambleja Komunale. Ky material siguron një analizë të hollësishme të shpenzimeve publike dhe përcakton parametrat dhe prioritetet kryesore për zhvillimin e vazhdueshëm të buxhetit vjetor komunal. Gjithashtu KAB siguron mekanizmat e nevojshëm për arritjen e objektivave prioritete, të identifikuar në dokumentet strategjike të komunës, përmes integritit sa më të mirë në procesin buxhetor.

Kuadri Ligjor: Hartimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore përbën një detyrim për institucionet buxhetore komunale të kërkuar nga Qarkoret Buxhetore Komunale 2021/01, të lëshuara nga Ministria e Financave në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (LMFPP).

Ky dokument do të jetë bazë për përcaktimin e sektorëve prioritet të zhvillimit dhe identifikimin e prioriteteve të shpërndarjes së burimeve komunale për periudhën 2021-2023. Janë katër faza të përmbledhura për zhvillimin e KAB komunal dhe afatet kohore, si në figurën e mëposhtme:

III

Publikimi i Dokumentit të KAB-it 2021-2023

Fundi i Qershorit

IV

Procesi vjetor i buxhetit 2021

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

Komuna e Rahovecit gjendet në pjesën jugore të Kosovës, në rajonin e Dukagjinit (gjegjësisht në subrajonin e Anadrinit). Është njëra nga komunat e mesme me popullsi, pozita gjeografike i mundëson asaj lidhje të mira me qendra të tjera të Kosovës dhe të rajonit. Komuna e Rahovecit ka gjithsej 33 fshatra, 2 vendbanime, dhe një qendër urbane e ndarë në 5 lagje, me një popullsi prej 56,208 banorë, sipas regjistrimit të vitit 2011, e organizuar në 8.028 ekonomi familjare.

Mbi 3684 biznese operojnë brenda komunës sonë, bazuar në të dhënat e Zyrës për Regjistrim të Bizneseve në komunën e Rahovecit, afërsisht gjysma e tyre (50%) merren me veprimtari tregtare, 15% në sektorin e shërbimeve, rreth 16% në prodhimtari, 19% me transport etj.

Administrata e komunës së Rahovecit është e organizuar përmes zyrave qendrore dhe zyrave lokale që ofrojnë shërbime në nivel të komunitetit, nga të cilat një është e vendosur në ndërtesën administrative të komunës dhe 8 të tjera në fshatra, gjithashtu komuna e Rahovecit posedon edhe E-kioskun, një mundësi e mirë që qytetarëve ju mundëson vetë-shërbimin me dokumente administrative (certifikata të ndryshme).

Vizioni i mëposhtëm për komunën e Rahovecit, i definuar pas konsultimeve me akterët e rëndësishëm të jetës politike, ekonomike e sociale në komunë bazohet edhe në dokumentet afatmesme dhe afatgjatë strategjike, që ka zhvilluar komuna, siç janë: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve (KASH) 2021-2023 të Qeverisë së Kosovës dhe prioriteteve bazë të saj, si dhe në Qarkoren Buxhetore Komunale 2021-2023 (I), të lëshuar nga Ministria e Financave e Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Për tri vitet e ardhshme, vizioni i komunës së Rahovecit është: *të jetë qendër e zhvillimit ekonomik, me një bujqësi të zhvilluar, infrastrukturë të rregulluar, me plane zhvillimore dhe urbane, shërbime shëndetësore efikase dhe cilësore, komunë e integruar në proceset rajonale dhe ndërkombëtare, e afirmuar si një qendër e kulturës, arsimit dhe jetës sportive. Poashtu, një komunë e zhvilluar, e fortë dhe me shërbime publike, administrative që ofrojnë cilësi të mirë të jetesës për të gjithë qytetarët e saj.*

Atributet më të rëndësishme të çfarëdo dokumenti të planifikimit strategjik dhe vizionit të definuar janë, së pari lehtësia e komunikimit si dhe së dyti, llogaridhënia. Me qëllim të përmbushjes së këtyre dy attributeve të ndërlidhura njëra me tjetrën, prioritetet strategjike të komunës në periudhën afatmesme janë grupuar në pesë, e që do të mundësojnë realizimin e qëllimit e të vizionit tonë për komunën.

Këto prioritete janë:

1. Forcimi i ekonomisë komunale me mundësi për të gjithë përmes:

- Krijimit të zonave ekonomike dhe hapësirave për zhvillim.
- Lehtësira në të bërit biznes.
- Mbështetja direkte dhe indirekte e bizneseve.
- Mbështetja e turizmit dhe agroturizmit.
- Rritja dhe modernizimi i tregjeve.
- Këshilla dhe sugjerime në të bërit biznes.
- Investime në infrastrukturë publike, në zona potenciale për zhvillim ekonomik.

2. Forcimi i Sektorit të Bujqësisë

Zhvillimi dhe fuqizimi i sektorit të bujqësisë për të rritur bazën ekonomike dhe sociale në komunën tonë.

Fillimisht do të mundohemi të hartojmë strategji të re për zhvillimin e bujqësisë

- Përkrahje bujqve dhe fermerëve me mekanizëm bujqësor, duke i klasifikuar për secilin sektor si:
 - a) Perimekulturë dhe Pemëtari - Mekanizëm bujqësor (motokultivator të vegjël, spërkatëse, frezë, pllug, etj.), komora ftohëse, makineri për tharje të bimëve mjekuese aromatike, inkubator etj.
 - b) Përkrahje me serra me sipërfaqe 3 ari, 5 ari, 7 ari e deri në 10 ari, do të shohim mundësinë që kjo sipërfaqet të rritet në vazhdimësi
- Përkrahje fermerëve me farëra, pleh kimik, pajisje bujqësore dhe me inpute bujqësore,
- Sektori i blegtorisë - përkrahje në makina mjelëse, stalla dhe ferma të vogla, shërbime veterinare (vaksinimi, kontrolla e kafshëve, repelimi etj.)
- Marrja e mostrave të tokave bujqësore për analiza
- Sektori i bletarisë - koshere për bletë, pajisje për trajtim dhe ruajtje të mjaltit, centrifugë etj.,
- Sektori i vreshtarisë - inventar për trajtim të rrushit pas vjeljes,
- Sektori i verëtarisë- pajisje për prodhuesit dhe inventar.

Një theks i veçantë për këtë sektor do të bie në: këshillime dhe hartim të projekteve për fermerët, në sigurim të tregut për fermerë etj.

- Fuqizimi i qendrave grumbulluese dhe përpunuese të pemëve dhe perimeve,
- Fuqizimi dhe përkrahja e bodrumeve për përpunimin e rrushit,
- Hapjen e tregjeve të reja në lokalitete të komunës sonë si: funksionalizim i tregjeve në Krushë të Madhe, Ratkoc, kushte më të mira në tregun ekzistues në Xërxë, ndërtimin e 2 tregjeve të reja në qytetin e Rahovecit, po ashtu vazhdimin e fazës së tretë të projektit "Infrastruktura e tregut të rrushit" - te Shtëpia e Verës,
- Në bashkëpunim me zyrën këshillmore, që operon në kuadër të MBPZHR-së organizimin e trajnimeve për të gjithë sektorët e bujqësisë në komunën tonë,
- Mbrojtjen e tokave bujqësore nga degradimi – erozioni,
- Fuqizimi i qendrave grumbulluese të qumështit, stimulimi i tyre.

Prioritetet i kemi edhe në:

- Ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve fushore,
- Ndërtimin e kanaleve të kullimit në zonat ku paraqiten vërshimet që rrezikojnë tokat bujqësore,
- Pastrimin dhe zgjerimin e përrenjve që krijojnë probleme të vazhdueshme për fermerë,
- Drenazhimi i tokave bujqësore,
- Rrjeti sekondar i sistemit të ujitjes në lokacione ku ekziston rrjeti primar,
- Krijimin e fondit për Emergjencë etj.

Në sektorin e pylltarisë, do t'i jepet prioritet pyllëzimit të hapësirave të reja në tërë territorin e komunës. Toka e cila është nën menaxhim të Agjensionit Pyjor të Kosovës (APK) do të trajtohet me shumë kujdes dhe nuk do të lejohet degradimi dhe keqpërdorimi i saj.

3. Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe rritja e cilësisë në arsim

- Investime në përmirësimin e kushteve infrastrukturore të shkollave në funksion të rritjes së cilësisë në arsim dhe ndërtimi i shkollave të reja.
- Efiçienca e energjisë në shkolla, sipas nevojave.
- Investime në mjete konkretizimi, laboratorë, teknologji informative dhe furnizime të bibliotekave shkollore me libra.
- Funkcionalizimi i përhershëm dhe bashkëveprimi i organeve drejtuese të shkollave, këshillave drejtuese të shkollave, këshillave të prindërve dhe këshillave të nxënësve.
- Angazhimi i shërbimeve profesionale pedagogjike dhe psikologjike në shkolla.
- Angazhimi në ofrimin e trajnimeve profesionale të mësimdhënësve në funksion të rritjes së cilësisë në arsim.
- Ndërtimi i çerdheve për fëmijë.

4. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve

5. Riorganizimi i QKMF-së, për më shumë funksionalitet.
 6. Subvencionim për rastet e sëmundjeve për personat pa të ardhura/të ardhura të ulëta.
 7. Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve shëndetësore, ofrimi i shëndetësisë mobile.
 8. Ndërtimi i qendrave të reja shëndetësore etj.
 9. Krijimi i kushteve më të mira për stafin shëndetësor.
 10. Kujdesi paliativ, kujdesi shtëpiak.
 11. Parandalimi i sëmundjeve ngjitëse dhe jo ngjitëse.
 12. Parandalimi i sjelljeve të këqija si: droga, duhani dhe alkooli.
 13. Ofrimi i shërbimeve për të gjithë qytetarët në mënyrë të barabartë.
 14. Shtimi i personelit shëndetësor.
1. Vizitat sistematike shëndetësore të nxënësve në shkolla. Rritja e shërbimeve laboratorike (shtimi i llojeve të analizave në QKMF).
 2. Rritja e shërbimeve specialistike në QKMF – këshill-dhënëse.
 3. Rehabilitimi i pacientëve me sëmundje mentale dhe ndihma për qytetarët për të pasur jetë të shëndetshme dhe aktive në komunitetin e tyre.
 4. Trajtimi i rasteve me Covid-19 dhe përkujdesja ndaj tyre në bashkëpunim me IKSHP-në dhe Klinikën Infektive.
 5. Ofrimi i shërbimeve mjekësore gjatë kohës së Pandemisë COVID-19 nga ekipet tona mjekësore në pikat kufitare.
 6. Dezinfektimin dhe Dezinsektimi dhe Deratizimi i objekteve Shëndetësore, Administratës Komunale dhe hapësirave publike.

7. Krijimi i hapësirave për karantinë, objekti i QMF-së (në rast nevojë).

8. Përmirësimi dhe mbrojtja e mjedisit, planifikimi urban dhe shërbimet publike komunale

- Ndërtimi i rrugëve dhe trotuareve.
- Përmirësimi dhe rigjenerimi i infrastrukturës rrugore (sinjalizimi horizontal e vertikal, ndriçimi publik, mirëmbajtja dhe numërimi).
- Krijimi i shesheve të reja, parkingjeve dhe mirëmbajtja e tyre.
- Kolektori dhe impianti për trajtimin e ujërave të zeza.
- Zgjerimi i rrjetit të kanalizimit.
- Eficienca e energjisë në objekte të sektorit publik.
- Menaxhimi i integruar i mbeturinave dhe riciklimi i tyre.
- Hartimi i planeve zhvillimore dhe urbane, hartimi i projekteve të tjera dhe mbikëqyrja e punimeve.
- Përkushtim dhe mirëmbajtje ndaj komplekseve përkujtimore, shtatoreve, varrezave dhe busteve të dëshmorëve, varrezave të martirëve dhe atyre civile.
- Përmirësimi i standardeve mjedisore.
- Përmirësimi dhe zgjerimi i ujit të pijshëm.
- Ofrimi i më shumë hapësirave të gjelbëruara dhe mirëmbajtja e tyre.
- Përmirësimi i gjendjes së lumenjve dhe përrenjve dhe trajtimi i shtretërve të tyre.
- Përkushtim ndaj të pastrehëve dhe familjeve në nevojë.
- Mbjellja e më shumë drunjeve dekorativ dhe mirëmbajtja.

9. Përcaktim i përhershëm i yni është:

- Qeverisje komunale e cila ofron shërbime efikase dhe që ju përgjigjet kërkesave të qytetarëve.
- Përmirësimi i vazhdueshëm i shërbimeve ndaj qytetarëve.
- Qasja sa më e afërt dhe e lehtë e qytetarëve në administratë.
- Ndërtimi dhe mirëmbajtja e zyrave komunale/gjendjes civile.
- Zgjerimi i sporteleve në zyrat e gjendjes civile.
- Sistemimi i zyrtarëve të zyrës së pranimit, kadastrës dhe arka, në një hapësirë të përbashkët, që kanë për qëllim shkurtimin e kohës për palët.
- Funksionalizimi i sporteleve të veçanta për mërgatën.
- Vendosja e E-Kioska –ut për shërbimet e shpejta dhe efikase për palë.

10. Rinia, kultura dhe sporti

- Mbështetja e sektorit të rinisë dhe kulturës (përkrahja e grupeve dhe OJQ-ve të ndryshme).
- Krijimi i rrjetit të OJQ-ve dhe mbështetje për to.
- Funksionalizimi i kuvendit të rinjve dhe mbështetje e tij.
- Krijimi i Teatrit të Qytetit.
- Promovimi i projekteve për rini dhe kulturë.
- Intervenimi dhe restaurimi në monumentet kulturo-historike dhe mirëmbajtja e tyre.
- Pasurimi i fondit librar në bibliotekat e komunës sonë.
- Trajtimi dhe mirëmbajtja e palestrave të sporteve, fushave sportive dhe ndërtimi i terreneve të reja sportive.
- Ngritja dhe mbështetja e të gjitha klubeve sportive etj.

III. Korniza Fiskale Komunale

3.1 Indikatorët ekonomik komunal

Ndonëse komuna nuk udhëheq drejtpërdrejtë politikën makroekonomike (kjo është kompetencë e qeverisë qendrore), mjedisi i përgjithshëm ekonomik ndikon në pasqyrën fiskale komunale dhe si i tillë do të trajtohet si vijon, shih tabelën 1. Korniza Afatmesme Buxhetore e Komunës është në përputhje me Kornizën Makroekonomike të Kosovës dhe sipas dokumentit Korniza Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2021-2023 të përpiluar nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

Komponentët e politikës makroekonomike siç janë: Bruto Produkti Vendor, inflacioni dhe demografia duhet konsideruar dhe marrë parasysh. Korniza Afatmesme e Shpenzimeve 2021-2023 e Qeverisë së Kosovës bazuar në të dhënat historike si dhe në zhvillimet e fundit ekonomike, nënvizon faktin se do të ketë ecuri pozitive të rritjes ekonomike në vitet e ardhshme, më saktësisht në periudhën 2021-2023 ku parashihet një rritje reale vjetore, 5.40 % në vitin 2020, ndërsa rritja reale e Bruto produktit të vendit në 2021 - 2023 parashihet të jetë 4.10 %, respektivisht 4.00 %.

Natyrisht se rritja ekonomike ndryshe përkthehet edhe në krijimin e vendeve të reja të punës dhe zbutjen e papunësisë në komunë, që në periudhën afatmesme ulet me 1.65 %, nga niveli i përgjithshëm i papunësisë që llogaritet të jetë i lartë.

Komuna nga ana e saj do të adaptojë legjislacionin përkatës në funksion të krijimit të ambientit më të mirë për sektorin privat dhe rritjes së të ardhurave të tyre, rrjedhimisht rritjes së të hyrave buxhetore komunale.

Aktualisht financimi komunal përfshin: **1. Të hyrat vetanake dhe 2. Grandet qeveritare.** Komunitat po ashtu janë pranues të grave të donatorëve të jashtëm dhe të brendshëm (me mbulim të plotë apo si pjesë të bashkëfinancimeve), si dhe kanë mundësinë e huamarrjes sipas kushteve të përcaktuara me legjislacionin në fuqi. Komuna e Rahovecit në periudhën afatmesme buxhetore 2020-2022, nëse krijohen rrethanat, planifikon të marrë hua nga institucionet financiare për të financuar projektet e saj në projektet për menaxhimin e ujërave të zeza, për të cilën hua garantuese do të jetë Qeveria e Republikës së Kosovës, siç e ka lejuar Ligji për Financat Publike dhe Llogaridhënie.

Tabela 1: Indikatorët ekonomik komunal

Përshkrimi	2020	2021	2022 (vlerësimet)	2023 (vlerësimet)
Indikatorët makroekonomik në Kosovë				
Rritja reale e BPV në %	-2.10	5.4	4.1	4.00
Inflacioni në %	0.90	2.00	1.70	1.70
BPV për kokë banori, në euro	7.114	7.033	7.561	8.003
Indikatorët ekonomik komunal				
Popullsia e Komunës	56.208	56.208	56.208	56.208
Numri i bizneseve të regjistruara	2.450	3.684	3.780	3.800
Numri i nxënësve	10.841	9,839	9,839	9,839

Burimi: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve, Qeveria e Kosovës, 2020-2023

Tabela 2: Planifikimi i të hyrave vetanake komunale sipas burimit për periudhën 2021-2023, në Euro

Burimi i të hyrave	2020	2021	2022	2023
Totali i buxhetit	14,735,819.00	14,548,823.00	16,168,363.00	16.659.419.00
Granti qeveritar	13,578,978.00	13,391,982.00	14,856,388.00	15.275.054.00
Granti i përgjithshëm	5,843,393.00	5,670,142.00	6,017,246.00	6.396.041.00
Granti i Shëndetësisë	1,889,703.00	1,951,048.00	2,590,376.00	2,603,328.00
Granti i Arsimit	5,820,978.00	5,745,764.00	6,223,738.00	6,250,657.00
Huamarrja në Arsim	-			
Këshilli i Hoçës së Madhe	24,904.00	25,028.00	25,028.00	25,028
Huamarrja në Shëndetësi	-			
Të hyrat vetanake	1,156,841.00	1,156,841.00	1,311,975.00	1,384,365.00
Buxhet dhe Financa	626,673.00			
Tatimi në Pronë	390,333.00			
Tatimi në Tokë	150,840.00			
Taksa tjera administrative	500.00			
Taksat rrugore	85,000.00			
Administrata dhe Personeli	97,568.00			
Taksa Çertifikatat e lindjes	72,500.00			
Taksa Çertifikatat e kurorëzimit	3,500.00			
Taksa Çertifikatat e vdekjes	1,200.00			
Taksa Çertifikatat tjera ofiqarie	1,168.00			
Taksa tjera administrative	19,000.00			
Takse per pjesemarrje ne tender	200.00			
Ekonomia dhe Zhvillimi	163,600.00			
Licenca te lira individuale	900.00			
Licenca tjera per afazem	100.00			
Takse për ushtrimin e veprimtarisë	87,500.00			
Qiraja nga objektet publike	75,000.00			
Taksa tjera administrative	100.00			
Kulturë, Rini, Sport	3,800.00			
Shitja e shërbimeve(Bibloteka)	3,800.00			
Urbanizmi	22,450.00			
Taksa komunale për leje ndërtimi	200.00			
Taksa tjera administrative	4,200.00			
Taksa për demolim	550.00			
Taksa për legalizimin e objekteve	-			
Shfrytëzimin e pronës publike	-			

Inspektimi respektimi I planit urbanistik	17,500.00			
Kadastër dhe Gjeodezia	71,250.00			
Taksa për regjistrimin e trashëgimisë	23,250.00			
Taksa tjera administrative	25,000.00			
Taksa për matjen e tokës në terren	23,000.00			
Shërbime Publike	63,300.00			
Taksa për leje gërmime				
Taksa tjera administrative	800.00			
Te hyrat nga shitja e mbeturinave	47,000.00			
Shfrytëzimi i pronës publike	12,000.00			
Qiraja nga vendosja e objekteve tregtare	500.00			
Qiraja nga objektet publike	3,000.00			
Inspekcioni	2,000.00			
Taksa tjera administrative	1,000.00			
Gjobat nga inspektoriati	1,000.00			
Bujqësia dhe Zhvillimi Rural	55,300.00			
Taksa tjera administrative	800.00			
Taksa-të hyrat nga pyjet	500.00			
Shfrytëzimi i pronës publike (Qiraja e tokës bujqësore)	1,000.00			
Participimet në Bujqësi	52,000.00			
Taksa për ndërrimin e destinimit të shfrytëzimit të tokës	1,000.00			
Arsimi dhe Shkenca	9,900.00			
Participimet-qerdhja e fëmijëve	9,500.00			
Taksa tjera administrative	200.00			
Participim për arsim joformal	200.00			
Shëndetësia dhe mirëqenien sociale	41,000.00			
Participimi nga shëndetësia	40,000.00			
Taksa tjera administrative	1,000.00			
Mbrojtje dhe siguri civile	-			
Gjobat në trafik	-			
Gjobat në trafik nëpërmjet gjykatave	-			

Komuna e Rahovecit vazhdon të dominohet në buxhetin total të saj nga transferet qeveritare të cilat edhe në tërësi do të përbëjnë afërsisht 90 % të buxhetit total të komunës.

3.2.1 Donatorët e jashtëm (ndërkombëtarë)

Financimi nga donatorët e jashtëm dhe të brendshëm do të vazhdojë edhe gjatë vitit 2021-2023 në shumë fusha si në arsim, infrastrukturë, menaxhimin e mbeturinave, ujërave të zeza etj.

3.2.2 Politikat e reja

Komuna e Rahovecit në tri vitet e ardhshme do të bëjë përpjekje në mobilizimin e resurseve komunale me qëllim të adoptimit të politikave të reja që ka iniciuar Qeveria Nationale e Republikës së Kosovës, por edhe të atyre të iniciuara në nivelin e qeverisë komunale.

Fillimisht, ndonëse ende nuk është pjesë e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve të Qeverisë së Kosovës 2021-2023, sugjerimit të Qeverisë së Kosovës janë që shumica e Grandit të Përgjithshëm të Komunave që aktualisht është dhjetë përqind (10%) e të hyrave totale buxhetore të Qeverisë Qendrore, (duke përjashtuar të hyrat nga shitja e aseteve, të hyrat tjera të jashtëzakonshme, të hyrat e dedikuara vetanake dhe të hyrat nga huamarrja) do të reduktohet në 9%, në vitet e ardhshme. Projektionet e bëra për 2021 dhe 2023 në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve të Kosovës, nuk reflektojnë ende në këtë politikë. Për komunën e Rahovecit kjo do të vazhdojë të jetë një risk që duhet trajtuar në të ardhmen dhe duke menduar strategjitë që duhet ndjekur me qëllim të mbulimit të asaj difference që do të shkaktohet ulja e nivelit të Grandit të Përgjithshëm, për komunën.

Së dyti, në rast se në periudhën afatmesme Qeveria e Kosovës do të ndryshojë formulën shtetërore të ndarjes së grandit të arsimit për komuna, ndarje kjo që pretendohet të bëhet në bazë të normës e jo të numrit të nxënësve, atëherë kjo do të ketë ndikim të dukshëm në buxhetin e Komunës, ulë grandin e arsimit, sidomos duhet pasqyruar se ky grand përbën pjesën më të madhe të buxhetit komunal. Komuna nuk i ka informatat e nevojshme për të bërë analizën e impaktit të kësaj politike.

Së treti, komuna e Rahovecit ka mirëpritur deklaratimet e Qeverisë Nationale, që në të ardhmen, sa i përket fleksibilitetit të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike, përveç pagave, të kenë mundësi këtë ta bëjnë edhe nga Grandi i Përgjithshëm si shtesë, përveç se nga të hyrat vetanake komunale.

Ndërsa sa i përket të hyrave të tjera të Komunës, apo të hyrave vetanake, sërish Qeveria Nationale ka shtyrë drejt politikave të reja që do të orientonin komunën drejt avancimit të tatimeve me potencial të mirë dhe zbehjes, eventualisht eliminimit të atyre taksave e ngarkesave komunale që rëndojnë ambientin biznesor komunal. Edhe në të ardhmen barra kryesore në realizimin e hyrave vetanake bie mbi tatimin në pronë dhe në tatimin në tokë.

3.3 Tendenca e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2021-2023

Sipas rekomandimeve të Misionit të Fondit Monetar Ndërkombëtar të komunikuara përmes Qarkores Buxhetore komunale 2021/01 komunat do të kenë edhe në të ardhmen fleksibilitet në shpërndarjen e të hyrave vetanake komunale në strukturën e shpenzimeve sipas kategorive ekonomike për vitin 2021, duke përjashtuar kategorinë Paga dhe Mëditje.:

Projeksionet e shpenzimeve buxhetore për vitin 2021 do ti paraqesim sipas kategorive ekonomike:

- Pagat dhe Mëditjet
- Mallrat dhe Shërbimet
- Shpenzimet Komunale
- Subvencionet dhe Transferet
- Shpenzimet Kapitale

TOTAL

3.3.1 Pagat dhe Mëditjet**3.3.2 Mallrat dhe Shërbimet**

%.

3.3.3 Subvencionet

%.

3.3.4 Investimet Kapitale

%.

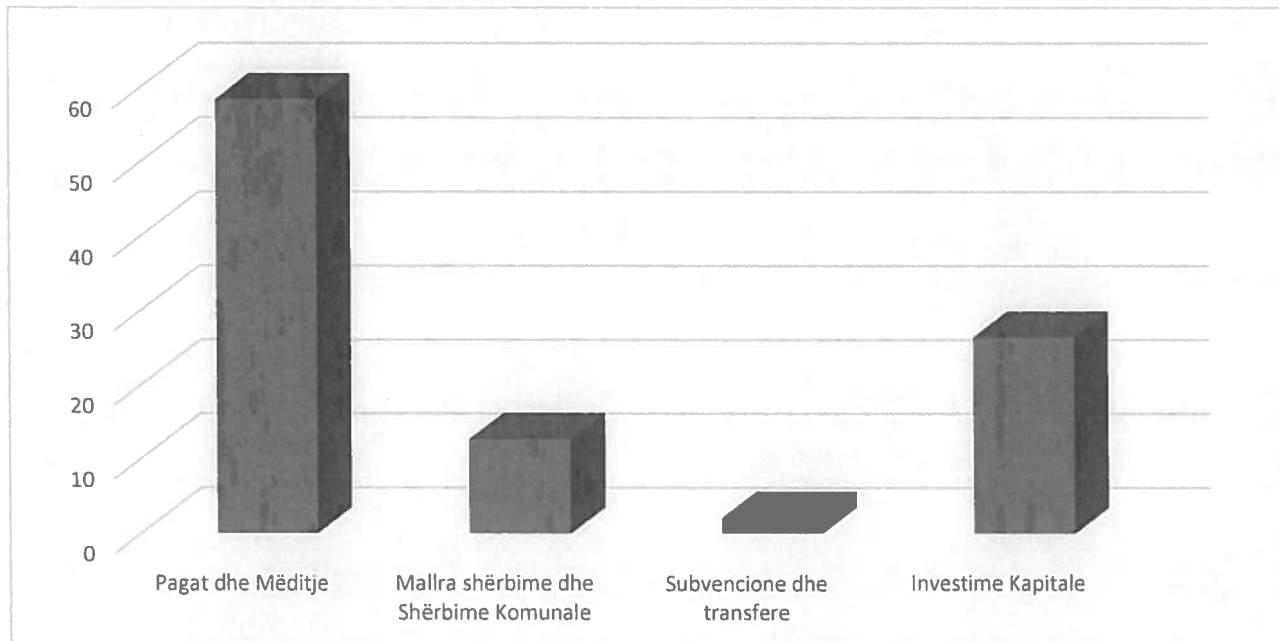

Tabela 3: Korniza Buxhetore Komunale 2020-2023, në euro.

	Përshkrimi	2020	2021	2022	2023
			(plani)	(vlerësimet)	(vlerësimet)
1	TË HYRAT TOTALE KOMUNALE	14,735,820.00	14.548.823.00	16.168.363.00	16.658.419.00
	Të hyrat vetanake	1,156,841.00	1.156.841.00	1.311.975.00	1.384.365.00
	Grandet dhe transferet qeveritare	13,578,979.00	13.391.982.00	14.856.388.00	15.275.054.00
2	SHPENZIMET TOTALE KOMUNALE	14,735,820.00			
	Shpenzimet rrjedhëse	10,830,050.00			
	Pagat dhe mëditjet	8,644,220.00			
	Mallrat dhe shërbimet	1,594,330.00			
	Shpenzimet komunale	280,500.00			
	Subvencionet	311,000.00			
3	Shpenzimet Kapitale	3,905,770.00			
	Huamarrja e jashtme	0.00			

Tabelat në vijim janë një pasqyrë e shpërndarjes së shpenzimeve në komunë në bazë të programeve apo kategorive funksionale si dhe në bazë të kategorive ekonomike. Shpenzimet në vijim (tabela 4) janë ato aktuale të vitit 2020, planifikimi për vitin 2021-2023 si dhe projeksionet përgatitjes në (Tabela 4-5-6-7).

Tabela 4: Shpenzimet në vitin 2020, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nën programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	169,542	55,000		90,000		314,542
Administrata	242,719	155,076			20,000	417,795
Barazia gjinore	6,475	2,000				8,475
Inspekcioni	82,663	20,500				103,163
Zyra e Kuvendit K.	211,701	23,500				235,201
Buxhet dhe financa	96,817	108,000			40,000	244,817
Shërbime publike	29,963	378,554	136,000		980,025	1,524,542
Zjarrfikësit	145,601	35,000				180,601
ZLK	64,143	25,000			20,000	109,143
Bujqësia	69,563	40,000		60,000	1,016,000	1,185,563
Ekonomia	50,441	18,000		20,000	60,000	148,441
Kadastra	71,671	18,000			30,000	119,671
Urba nizm	44,268	18,000			525,000	587,268
Shëndetësia	1,257,109	222,700	60,000	61,000	350,000	1,950,809
QPS	99,225	15,000	4,500			118,725
Kulturë, Rini, Sport	78,748	60,000		80,000	199,745	418,493
Arsim dhe Shkencë	5,923,571	400,000	80,000		665,000	7,068,571
TOTAL	8,644,220	1,594,330	280,500	311,000	3,905,770	14,735,820

Tabela 5: Shpenzimet për 2021, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nën programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit						0
Administrata						0
Barazia gjinore						0
Inspekcioni						0
Zyra e Kuvendit K.						0
Buxhet dhe financa						0
Shërbime publike						0
Zjarrfikësit						0
ZLK						0
Bujqësia						0
Ekonomia						0
Kadastra						0
Urbanizmi						0
Shëndetësia						0
QPS						0
Kulturë, Rini, Sport						0
Arsim dhe Shkencë						0
TOTAL	0	0	0	0	0	0

Tabela 6: Shpenzimet , projeksionet 2022, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nën programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit						0
Administrata						0
Barazia gjinore						0
Inspekcioni						0
Zyra e Kuvendit K.						0
Buxhet dhe financa						0
Shërbime publike						0
Zjarrfikësit						0
Zyra për Komunitete						0
Bujqësia						0
Ekonomia						0
Kadastra						0
Urbanizmi						0
Shëndetësia						0
QPS						0
Kulturë, Rini, Sport						0
Arsim dhe Shkencë						0
TOTAL	0	0	0	0	0	0

Tabela 7: Shpenzimet, projeksionet 2023, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nënprograme :

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit						0
Administrata						0
Barazia gjinore						0
Inspekcioni						0
Zyra e Kuvendit K.						0
Buxhet dhe financa						0
Shërbime publike						0
Zjarrfikësit						0
Zyra për Komunitete						0
Bujqësia						0
Ekonomia						0
Kadastra						0
Urbanizmi						0
Shëndetësia						0
QPS						0
Kulturë, Rini, Sport						0
Arsim dhe Shkencë						0
TOTAL	0	0	0	0	0	0

Kategoria Ekonomike – Investimet Kapitale - e prezantuar në detaje më lartë, paraqet një komponentë të rëndësishme të buxhetit të komunës e cila ndonëse nuk përfaqëson pjesën më të madhe të shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, mbetet me rëndësi të posaçme në aspektin e planifikimit për komunën e Rahovecit. Kjo kategori e shpenzimeve në kuadër të shpenzimeve të rregullta buxhetore ka potencialin më të madh për të nxitur rritjen ekonomike. Prandaj, kjo kategori e shpenzimeve, edhe gjatë periudhës së ardhshme afatmesme, do të vazhdojë të jetë në funksion të krijimit të ambientit më të favorshëm për ngritje të pjesëmarrjes së sektorit privat, përmes përmirësimit të vazhdueshëm të infrastrukturës. Përderisa ndikimi i këtyre investimeve në punësim dhe konsum është relativisht i shpejtë, ndikim i plotë i tyre në ekonomi do të mund të realizohet vetëm në periudhën afatmesme. Në këtë kontekst përmirësimi i infrastrukturës do të pozicionojë ekonominë e komunës së Rahovecit në një rrugë të rritjes më të shpejtë dhe të qëndrueshme ekonomike në periudhën afatgjatë.

3.4 Analiza Gjimore

Komuna nuk ka përgatitur një buxhet të përgjegjshëm gjinor të detajuar, por jemi përpjekur për të vlerësuar se si shpenzimet në paga dhe mëditje janë ndarë për të adresuar planifikimin e ardhshëm buxhetor. Ne kemi analizuar numrin e grave dhe burrave, djemve dhe vajzave të punësuar në kuadër të komunës, dhe i paraqesim këtë informacion në tabelën e mëposhtme:

Sqarim: Tabela e më poshtme bazohet në shifrat sipas listës së Pagave dhe Mëditjeve të Qershorit 2019 dhe numrin aktual të të punësuarve.

Tabela 8: Struktura e të punësuarve sipas gjinisë

Tabela 1. Numri i punëtorëve në Organizatën

Buxhetore

Emri i institucionit

Viti	Numri total i stafit	Numri total i stafit që janë gra	Numri i stafit që janë burra	Paga dhe mëditje/Shuma për gra	Paga dhe mëditje/Shuma për burra
2019					
2020					
Planifikimi 2021					

Tabela 2. Planifikimi për vitin 2021 Nivelet e pagave në Organizatën Buxhetore

Emri i institucionit

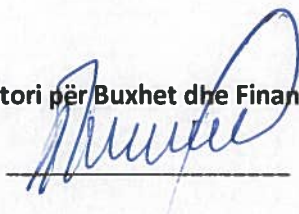
Niveli i pagave	Numri i total i stafit në këtë nivel të pagave	Numri i burrave në këtë nivel	Shuma e shpenzuar për burra në këtë nivel	Numri i grave në këtë nivel	Shuma e shpenzuar për gra në këtë nivel
201-400					
401-600					
600+					

Tabela 3. Numri i përfituesve të subvencioneve apo edhe të shërbimeve ofruara nga organizata buxhetore të drejtorive përkatëse (ku është e aplikueshme)

Viti	Buxheti total i shërbimit/subvencionit të caktuar	Numri total i përfituesve	Numri total i përfituesve e grave	Numri total i përfituesve për burra	Buxheti për gra	Buxheti i për burra
2019						
2020						
Planifikimi 2021						

Komuna do t'i përdor më pas të dhënat specifike gjinore që janë në dispozicion për të vlerësuar ndikimin gjinor në **paga dhe mëditje** në buxhetet e vitit 2019 për të përgatitur buxhetin në të ardhmen duke respektuar buxhetin e përgjithshëm gjinor. Tek investimet kapitale, kur një projekt është për një qytet të caktuar apo të një fshati, për një rrugë, gypat e ujësjellësit, qendër shëndetësore etj. ne do të përdorim të dhënat e ndarjes së popullsisë në mes të grave, burrave, vajzave dhe djemve për atë zonë; Kur një projekt është për një shkollë të veçantë ne do të përdorim numrat e nxënësve: meshkuj dhe femra; Kur një projekt ndikon në tërë komunën (duke përfshirë projektet për administratën komunale) ne përdorim analizën e përgjithshme të popullsisë nga viti 2011.

Drejtori për Buxhet dhe Financa

Kryetari i Komunës

